

1. 杜红霞 论陈逸飞油画的价值取向 硕士 美术学 四川师范大学 成都 2009 56页. = Ду, Хунся. Художественная ценность масляной живописи Чэнь Ифэя: дис. ... маг. искусствоведения / Хунся Ду ; Сычуаньский педагогический университет. – Чэнду, 2009. – 56 с.
2. 段静 陈逸飞油画艺术解读 北京 作家 2010年第14期 233–234页. = Дуань, Цзин. Искусствоведческий анализ картин маслом Чэнь Ифэя / Цзин Дуань // Писатель. – 2010. – №14. – С. 233–234.
3. 刘春梅 与音乐有关的中国油画作品 北京 艺术教育 2013年第 3期 144–145页. = Лю, Чуньмэй. Связь музыки и масляной живописи в китайском искусстве / Чуньмэй Лю // Художественное образование. – 2013. – №3. – С. 144–145.
4. 陈逸飞油画欣赏. = Наслаждение картиной маслом Чэнь Ифэя / Байду [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.360doc.com/content/12/1009/21/9338438_240514984.shtml. – Дата доступа: 09.10.12.
5. 赵龙 陈逸飞和他的油画 贵州 贵阳学院学报 2008年第3期 85–89页. = Чжао, Лун. Чэнь Ифэй и его картины маслом / Лун Чжао // Вестник института Гуйяна – 2008. – №3. – С. 85–89.

МАРАЛЬНАЕ ВЫХАВАННЕ СТАРШАКЛАСНІКАЎ У МУЗЕЙНЫМ АСЯРОДДЗІ ПРЫ ДАПАМОЗЕ КУЛЬТУРНА-АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ «МУЗЕЙ ДЗЕЦЯМ»

*В. І. Мазалеўскі, аспірант Беларускага дзяржаўнага
ўніверсітэта культуры і мастацтваў*

Развіццё адукацыйнай дзейнасці музея на сучасным этапе звязана з пераасэнсаваннем утрымання традыцыйных форм работы з наведвальнікамі, а таксама прадугледжвае актыўнае выкарыстанне ў музейным асяроддзі педагагічных тэхналогій. Педагагічныя тэхналогіі з'яўляюцца адначасова і мадэллю рэалізацыі адукацыйнай практыкі музея, якая адкрывае магчымасць для фарміравання цэлага педагагічнага кірунку ў сферы адукацыі. Унутры гэтай галіны

фарміруюцца заснаваныя на адпаведных тэхналогіях культурна-адукацыйныя праграмы, разлічаныя на засваенне школьным настаўнікам у творчым супрацоўніцтве з музейным педагогам з мэтай выхавання маральна развітай асобы [4, с. 170].

Культурна-адукацыйная праграма, падрыхтаваная для старшакласнікаў, вырашае цэлы комплекс задач – ад выхавання маральна развітай асобы да атрымання ведаў па гісторыі і культуры. Культурна-адукацыйная праграма павінна фарміраваць гістарычную свядомасць падлетка, навукі асэнсаванага ўдзелу ў дакументаванні гісторыі прыроды грамадства, што спрыяла б выпрацоўцы навуковага светапогляду і творчай актыўнасці [1, с. 63].

Хочацца падкрэсліць значнасць у гэтым працэсе інтэрактыўных музейных тэхналогій, якія дазваляюць узбагаціць новым зместам лекцыі, экскурсіі, выставы, семінары і інш.

Забяспечваючы паэтапнае і паслядоўнае развіццё маральных якасцей у падлетка як асобы, музейна-педагагічная праграма з'яўляецца асновай мадэлявання сістэмы ўзаемадзеяння музея і адукацыі. Пры гэтым распрацоўка праграмы вызначаецца мэтай стварэння праграмы і яе задачамі, адрасам (на якую аўдыторыю яна разлічана), зместам, формамі, сродкамі і метадычнымі прыёмамі, тэрмінамі ажыццяўлення праграмы, ацэнкай эфектыўнасці.

У музейнай практыцы тыпалагізацыя культурна-адукацыйных праграм вызначаецца профільнай спецыфікай музея і яго экспазіцыйнымі і інфраструктурнымі магчымасцямі – ад іх залежыць пастаноўка мэтай і задач [5, с. 226].

Цікавым вопытам удзелу ў гэтым працэсе валодае Нацыянальны гісторыка-культурны музей-запаведнік «Нясвіж», які распрацаваў культурна-адукацыйную праграму «Музей дзецям», арыентаваную на маральнае і патрыятычнае выхаванне, у большасці сваёй дзяцей старэйшага школьнага ўзросту. Гэты прадукт з'яўляецца вынікам супрацоўніцтва музейных работнікаў і педагогаў. Ён уяўляе сабой праграму, насычаную інтэрактыўнымі тэхналогіямі, якая мае мэту ўзбагачаць навучальны працэс падлеткаў,

узмацняючы нагляднасць навучання і развіваючы творчую актыўнасць.

Мэта культурна-адукацыйнай праграмы – сфарміраваць стаўленне да музея як месца, дзе захоўваецца гістарычная і культурная спадчына. Тым самым пад час знаёмства падлетка з музеем аўтары праграмы робяць акцэнт на фарміраванні гістарычнай свядомасці.

Гэты акцэнт знайшоў сваё адлюстраванне і ў структуры культурна-адукацыйнай праграмы «Музей дзецям», якая складаецца з блока тэарэтычных матэрыялаў (у іх разглядаюцца магчымасці партнёрства музей-школа і метадыка правядзення заняткаў), а таксама чатырох тэматычных блокаў «Пазнавальны», «Развіваючы», «Інтэлектуальны» і «Вольнага часу». Кожны з блокаў уключае распрацоўкі некалькіх узаемазвязаных праектаў.

Напрыклад, тэматычны блок «Інтэлектуальны» складаецца з двух праектаў: інтэлектуальнай гульні «Кубак Старога замка» і алімпіяды па гісторыі горада Нясвіжа «Мой горад – маё каханне». Праекты арыентаваны на развіццё інтэлекту ў моладзі і закліканы забяспечыць вопыт каштоўнаснага перажывання, якое захоўвае яго асобу цалкам [2, с. 40].

Дзякуючы шырокім метадычным дадаткам да блокаў праграма дае настаўніку большую свабоду выкарыстання прапанаванага матэрыялу.

Праграма «Музей дзецям» мае шматузроўневую структуру, тым самым вырашае задачы, якія на першым этапе ўключаюць выхаванне якасцей маральна развітой асобы, а таксама атрымманне ведаў па гісторыі і культуры.

У цэлым на аснове вышэйадзначаных задач культурна-адукацыйная праграма «Музей дзецям» дае магчымасць падлетку набыць наступныя веды і ўменні:

- фармуляванне самастойных меркаванняў;
- асэнсаванне мастацкіх дасягненняў грамадства;
- творчае ўспрыманне навакольнага свету.

Інтэграцыя праграмы ў школьны вучэбна-выхаваўчы працэс абапіраецца на інтэнсіўнае і плённае супрацоў-

ніцтва музейных супрацоўнікаў з настаўнікамі і адміністрацыяй школ.

Вяртаючыся да структуры праграмы, адзначым, што кожны з названых блокаў уяўляе сабой ўнутрана завершаную частку і можа быць рэалізаваны самастойна. Разам з тым дзейнасць культурна-адукацыйнай праграмы «Музей дзецям» значна павялічваецца пры паслядоўным укараненні ўсіх яе раздзелаў на аснове пераемнасці.

Укараненне праграмы «Музей дзецям» паказала, што цэласна адлюстроўваючы свет музейнай культуры, яна стала крыніцай педагагічных інавацый у сістэме адукацыі. Гэта не выпадкова, бо ў яе аснове ляжыць міждысцыплінарны праект, які аб'яднаў на базе музея-запаведніка «Нясвіж» псіхолагаў, мастацтвазнаўцаў, музейных педагогаў, мастакоў і практыкаў устаноў адукацыі. Гэта інтэграцыя не толькі больш выразна выяўляе спецыфіку кожнага з іх, але і дае магчымасць пазначыць шэраг праблем, якія адкрываюць новы этап дадзенай мадэлі. У іх ліку, перш за ўсё, суадносіны прафесійнай свядомасці музейнага і школьнага педагогаў, якая вызначаецца складанасцю адаптацыі настаўніка да прасторы музея. Дадзеная акалічнасць ставіць пытанне аб неабходнасці прафесійнай падрыхтоўкі музейнага педагога – спецыяліста, здольнага прадуктыўна працаваць як у музеі, так і ў школьным асяроддзі.

Разглядаючы культурна-адукацыйную праграму «Музей дзецям» у кантэксце інавацыйнай практыкі і методыкі адукацыйнай дзейнасці Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж», адзначым, што яе асноўныя палажэнні выведзены з аналізу гісторыі адукацыйнай дзейнасці беларускіх і замежных музеяў. У ёй актуалізаваны ідэі А. Ліхтварка, Р. Кершэнштайна, Б. Гілмана, А. Бакушынскага, Н. Раманава і іншых навукоўцаў, якія бачылі ў музеі асяроддзе з высокай каштоўнасцю для развіцця маральных якасцей у дзяцей старэйшага школьнага ўзросту.

Разам з тым культурна-адукацыйная праграма «Музей дзецям» адлюстроўвае ўстаноўкі, іманентныя музею як сацыякультурнаму інстытуту, а прыналежнасць яе музею-

запаведніку «Нясвіж» адлюстроўвае яго вялікі ўклад у эвалюцыю музейнай педагогікі. Адна з асноўных праблем адукацыйнай работы музея-запаведніка тэматызуецца як «Маральнае выхаванне дзяцей». У рэчышчы гэтага напрамку знаходзяцца і зыходныя сцвярджэнні, пакладзеныя ў аснову фарміравання культурна-адукацыйнай праграмы «Музей дзецям»:

– агульначалавечыя каштоўнасці спасцігаюцца чалавечам дзякуючы высокаразвітой культуры бачання і разумення, дасягненню якой і службыць дадзеная праграма;

– станаўленню маральнай самасвядомасці вучняў і іх гатоўнасці да адкрытага дыялогу з культурамі розных народаў службыць апора тэматыкі праектаў, уключаных у праграму «Музей дзецям»;

– арганічнаму спалучэнню традыцый і сучаснасці спрыяе выкарыстанне ў праграме поруч з класічнымі інтэрактыўныя формы работы.

Праграма вырашае важнейшую задачу далучэння падрастаючага пакалення да музейных каштоўнасцей. У яе рамках склалася паслядоўнасць пераемнасці дыялогу: музей – установа адукацыі – музей. Таму як заняткі ў музейнай экспазіцыі, так і аўдыторныя заняткі ў агульнаадукацыйных установах у роўнай меры ўмацоўваюць і актывізуюць удзел музея ў агульнапедагагічным працэсе па выхаванні маральна развітой асобы. Пры гэтым практыка яе ўкаранення дазваляе вылучыць шэраг пазітыўных фактараў як для школьнага, так і для музейнага педагогаў.

Культурна-адукацыйная праграма «Музей дзецям» увабляе ў сабе ўсведамленне сучасным музеем сваёй сацыяльнай адказнасці і ролі ў гарманізацыі грамадскіх адносін. Праграма стала крыніцай педагагічных інавацый у выхаванні маральна развітой асобы.

Дзякуючы сістэмнасці пабудовы і тыпалагічнасці педагагічных задач, а таксама варыятыўнасці модуляў прымянення і маніторынгу выніковасці, праграма «Музей дзецям» надала супрацоўніцтву музея з навучальнымі ўстановамі узаемавыгадны, развіваючы, дынамічны, плануемы і гнуткі характар.

Такім чынам, культурна-адукацыйная праграма «Музей дзецям», распрацаваная на прынцыпах міждысцыплінарнасці, сістэмнасці і пераемнасці, стала не толькі мадэллю рэалізацыі сістэмы ўзаемадзеяння музея і адукацыі на ўсіх яе ўзроўнях, але і асновай для інавацыйнай практыкі адукацыйнай дзейнасці музея [3, с. 96].

1. Ванслова, Е. Г. Музейный всеобуч: научно-практические рекомендации. – М. : НИИК, 1989.

2. Музей и образование: материалы для обсуждения / М. Б. Гнедовский, Н. Г. Макарова, Ю. М. Юхневич. – М. : ВНИК «Школа», 1989.

3. Музейная педагогика. Междисциплинарные диалоги: первая тетрадь. – СПб. : СпецЛит, 1998.

4. Столяров, Б. А. Концепция педагогического взаимодействия художественного музея и системы образования / Б. А. Столяров, А. Г. Бойко // Художественный музей в образовательном процессе. – СПб. : СпецЛит, 1998.

5. Столяров, Б. А. Педагогические аспекты образовательной деятельности музея : учебное пособие для музейных педагогов и студентов гуманитарно-художественных вузов. – СПб. : ГРМ, 2013.

РЕКЛАМНЫЙ ТЕКСТ КАК ОБЪЕКТ НАУЧНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ

*Ю. В. Мицкевич, кандидат педагогических наук, доцент,
доцент кафедры межкультурных коммуникаций
Белорусского государственного университета
культуры и искусств*

Текст является важным элементом рекламного обращения. Главная задача рекламного текста – популяризация объекта рекламирования среди целевой аудитории и формирование положительной мотивации к его приобретению.

Рекламный текст представляет собой не просто последовательность знаковых единиц, а смысловое и коммуникативное единство вербальных и визуальных элементов. При отсутствии изображения текст выполняет и визуальную